

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

رساله دکترای تخصصی پرستاری

تجربه زیسته اعضای هیات علمی پرستاری از نقش معلم دانشگاه

استاد راهنما

دکتر شهرزاد غیاثوندیان

استاد مشاور

دکتر زهره پارسایکتا

نگارش

فریبا بلورچی فرد

مهر ماه ۱۳۹۳

تجربه زیسته اعضای هیات علمی پرستاری از نقش معلم دانشگاه

چکیده

زمینه و هدف: معلمان پرستاری نقش مهمی در نظام آموزش پرستاری ایفا می کنند. لذا هدف این مطالعه تبیین تجارب اعضای هیئت علمی پرستاری از نقش معلم دانشگاه بود.

روش مطالعه: این مطالعه با رویکرد پدیدارشناسی هرمنوتیک انجام شد. در این مطالعه، ۱۴ عضو هیئت علمی پرستاری به شیوه نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند و تحت مصاحبه‌های نیمه ساختارمند و چهره به چهره قرار گرفتند. مصاحبه‌ها کلمه به کلمه پیاده‌سازی شد و تا رسیدن به غنای داده‌ها ادامه یافت. داده‌ها با استفاده از روش دیکلمن و همکاران (۱۹۸۶)، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در مجموع، ۴ مضمون و ۱۰ زیرمضمون مورد شناسایی قرار گرفت. مضمون اصلی در زمینه تجارب اعضای هیات علمی پرستاری از نقش معلم دانشگاه شامل تعالی جویی، انسان سازی، تعهد حرفه ای و دیده بانی سلامت بودند. تعالی جویی دربردارنده زیرمضامین خودارزیابی و پویای ایجابی بود. انسان سازی شامل بایسته های اخلاقی و تعاملات اثربخش بود. تعهد حرفه ای مشتمل بر وظیفه نگری، تعلق حرفه ای و شایستگی بود. همچنین دیده بانی سلامت دربردارنده ارائه دهنده آموزش مراقبت سلامت، مدافع حافظان سلامت و توسعه سلامت بود.

نتیجه گیری: تجارب زیسته اعضای هیات علمی پرستاری گویای درک عمیق آنان از نقش معلم دانشگاه است. نقش معلم دانشگاه بر اساس تجارب زیسته اعضای هیات علمی پرستاری یعنی نقشی که بر مجموعه ای از ویژگی های تعالی جویی، انسان سازی، تعهد حرفه ای و دیده بانی سلامت استوار شده است. اعضای هیات علمی پرستاری از طریق ارزیابی خود در جهت پویایی ایجابی قدم بر می دارند. معلمی دانشگاه برای اعضای هیات علمی پرستاری، رویکردی انسان گرایانه به آموزش رشته پرستاری دارد که منجر به تعامل اثربخش با دانشجویان و همکاران در طیفی گسترده از بایسته های اخلاقی می گردد. معلمان پرستاری در راستای تعهد به ایفای نقش آموزشی خود، بر مبنای مولفه های وظیفه نگری و تعلق حرفه ای انجام وظیفه می نمایند و به شایستگی خود نیز می اندیشند. در ژرفای لایه های زیرین این نقش، اعضای هیات علمی پرستاری اعضای هیات علمی پرستاری با دیده بانی سلامت، به عنوان مدافع حافظان سلامت و ارائه دهنده آموزش مراقبت سلامتی موجب توسعه سلامت در بسترهای گوناگون جامعه می گردند.

واژگان کلیدی: نقش معلم دانشگاه، عضو هیات علمی، پرستاری، پدیدارشناسی هرمنوتیک

Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

**The lived Eexperience of Nursing Faculty Members
Regarding Academic Teacher Role**

Thesis submitted in partial fulfilment of the requirements for Ph.D. Nursing

Supervisor: DR.Shahrzad Ghiasvandiyan

By: Fariba Bolourchi Fard

Oct. 2014

Abstract

Background & Aim: Nursing teachers have important roles in educational system. The purpose of this study was to explore the lived experience of nursing faculty members regarding academic teacher role.

Methods: This study was done based on hermeneutic phenomenology approach. In this study, 14 nursing faculty members, were selected through purposive sampling and face-to-face interviewed with semi structured interview. Each interview was transcribed verbatim. Also, data enrichment was obtained after all of interviews. Finally, we used the seven-stage process of data analysis recommended by Diekelmann et al. (1989).

Findings: In general, 4 themes and 10 sub-themes were identified. Original themes encompass; “excellency”, “human- oriented”, “professional commitment” and “health watch”. Excellency has 2 sub- themes consist of ‘self- assessment’ and ‘required dynamics’. Human- oriented has 2 sub- themes consist of ‘moral imperative’ and ‘effective interactions’. Professional commitment has 3 sub- themes consist of ‘task- oriented’, ‘professional belonging’ and ‘merit’. Also, health watch has 3 sub- themes consist of ‘health care education provider’, ‘health protector advocate’ and ‘health development’.

Conclusion: The lived experience of nursing faculty members revealed the deep understanding of academic teacher role based on their perception. The results of this study indicate that “excellency”, “human- oriented”, “professional commitment” and “health watch” are academic nurse teacher roles. Faculty members stride to required dynamics by self- assessment. They interact effectively with their students and colleagues while they consider moral imperative. They do their tasks based on professional commitment, belonging and merit. Their health watch role provide health care education as a health protector advocator that effect on health development.

Key words: Academic teacher role, Faculty member, Nursing, Hermeneutic phenomenology